

Snahou této diplomové práce je blíže zmapovat fenomén vegetariánství, a to zejména jeho psychologické a sociální souvislosti. V teoretické části jde o určitou stručnou rešerši předkládající přehled problematiky v literatuře a seznamující s výsledky dosavadního výzkumu týkajícího se vegetariánství, a to z různých úhlů pohledu (hledisko antropologické, historické, teologické a filosofické, dietologické, vývojové, demografické, sociální a psychologické).

V rámci praktické části byl proveden výzkum mezi vegetariány. K tomuto účelu byl sestaven vlastní rozsáhlý dotazník, distribuovaný metodou „sněhové koule“ v rámci vegetariánské komunity, a to zejména elektronickou formou. Výzkumu se účastnilo 324 respondentů (63 procent žen, 37 procent mužů) různého věku, rodinného stavu, vyznání apod. Zahrnuty byly kategorie semi-vegetariánů, lakto-ovo-vegetariánů, lakto-vegetariánů, veganů, vitariánů a makrobiotiků. V rámci výzkumu byly tak rovněž analyzovány i rozdíly mezi těmito skupinami vegetariánů a mezi pohlavími.

Bylo zjištěno, že mezi vegetariány výrazně převažuje etická motivace k této stravě, což se odrazilo i ve sledovaných postojích k dalším kontroverzním otázkám ve vztahu k právům zvířat. Analyzovány byly dále zejména hlubší sociálně psychologické souvislosti tohoto fenoménu, a to ve vztahu k rodině a blízkému okolí, ale i v rámci celé společnosti, která dle respondentů doposud tento trend příliš nepřijímá. Ukázalo se, že vegetariánství může významně ovlivnit rodinné fungování, partnerské i přátelské vztahy či budoucí plány ve vztahu k dětem. Vegetariánství bylo respondenty vnímáno jako důležitá a trvalá součást jejich osobnosti a hodnotového systému, což se odrazilo například i při analýze jejich přání či naopak určitých starostí. Ty byly vesměs spojeny s požadavkem lepšího zacházení se zvířaty a většího pochopení a tolerance tohoto životního stylu většinovou společností.